

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки	<u>другого (магістерського) рівня вищої освіти</u> (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	<u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	<u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> (код і найменування спеціальності)
освітньо-професійної програми	<u>«Фінанси, банківська справа та страхування»</u> (назва освітньо-професійної програми)
тип дисципліни	<u>професійної підготовки</u>

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Штулер І.Ю
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1
від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Сугак Т.М.
(прізвище, ініціали)

Розробники: Єрохін Сергій Аркадійович, доктор економічних наук, професор, кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: вибіркова.

Передумови вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін як: «Фінанси», «Макроекономіка» «Фінансовий аналіз», та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Економічна безпека України» є теоретико-методологічні та регуляторні засади забезпечення економічної безпеки національної економіки.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120** годин **4** кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Економічна безпека України» є набуття теоретичних знань та формування практичних навичок забезпечення економічної безпеки національної економіки й обґрунтування стратегічних пріоритетів створення безпекового економічного середовища.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Економічна безпека України» є поглиблення й розширення теоретичних і практичних знань в частині еволюції наукових поглядів на проблему економічної безпеки; сучасного розуміння сутності економічної безпеки України та ролі регуляторних засад у її забезпеченні; структурних компонент економічної безпеки та їх функцій; систематизації загроз та регуляторні засади економічної безпеки України; методології діагностування економічної безпеки; обґрунтування індикаторів рівня економічної безпеки України; методичних підходів до визначення економічної безпеки України; аналізу економічної безпеки України та її регулювання на міждержавному рівні; впливу глобалізації на економічну безпеку України; економічної безпеки України в умовах зовнішньоекономічної інтеграції; чинників секторально-галузевого та регіонального регулювання економічної безпеки України; впливу фінансових регуляторів на забезпечення економічної безпеки України; трансформації державної політики економічної безпеки України; стратегічних пріоритетів створення безпекового економічного середовища України в умовах глобалізації.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Економічна безпека України» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові)компетенції:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Економічна безпека України» здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

ПРН 2. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 3. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН 4. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 7. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПРН 13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	ла б	с.р		л	сем.	пз	ла б	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Теоретико організаційні аспекти економічної безпеки України												
Тема 1. Еволюція наукових поглядів на проблему економічної безпеки. Сучасне розуміння сутності економічної безпеки України та роль регуляторних засад у її забезпеченні.	14	2	2	-	-	10	13	1	-	-	-	12
Тема 2. Структурні компоненти економічної безпеки та їх функції. Систематизація загроз та регуляторні засади економічної безпеки України.	14	2	2	-	-	10	12	-	-	-	-	12
Тема 3. Методологія діагностування економічної безпеки. Обґрунтування індикаторів рівня економічної безпеки України.	14	2	2	-	-	10	15	1	1	-	-	13
Тема 4. Методичні підходи до визначення економічної безпеки України.	18	4	4	-	-	10	15	1	1	-	-	13
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	-	40	55	3	2	-	-	50
Змістовний модуль 2. Методичні основи розроблення та оцінювання економічної безпеки України												
Тема 5. Аналіз економічної безпеки України та її регулювання на міждержавному рівні.	9	1	2	-	-	6	11	-	1	-	-	10
Тема 6. Вплив глобалізації на економічну безпеку України. Економічна безпека України в умовах зовнішньоекономічної інтеграції.	9	1	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема 7. Чинники секторально-галузевого та регіонального регулювання економічної безпеки України.	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 8. Вплив фінансових регуляторів на забезпечення економічної безпеки України.	10	2	2	-	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 9. Трансформація державної політики економічної безпеки України.	11	2	1	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 10. Стратегічні пріоритети створення безпекового економічного середовища України в умовах глобалізації.	11	2	1	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	-	40	65	3	2	-	-	60
Усього годин	120	20	20	-	-	80	120	6	4	-	-	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Тема 1. Еволюція наукових поглядів на проблему економічної безпеки. Сучасне розуміння сутності економічної безпеки України та роль регуляторних засад у її забезпеченні.

Категоріальне трактування сутності економічної безпеки національної економіки. Основні підходи до визначення категорії економічної безпеки національної економіки. Розкриття змісту категорії «економічна безпека» в розрізі основних економічних наукових течій. Роль економічної безпеки у системі національної безпеки. Специфічні особливостей, які характерні для визначення категорії економічна безпека національної економіки. Методи державного регулювання економіки. Регуляторна політика у сфері забезпечення економічної безпеки національної економіки. Чинники регуляторної політики у сфері забезпечення економічної безпеки національної економіки. Напрями вдосконалення регуляторних засад державної політики в Україні. Засади державної регуляторної політики.

Тема 2. Структурні компоненти економічної безпеки та їх функції. Систематизація загроз та регуляторні засади економічної безпеки України.

Безпекове економічне середовище. Переваги та можливості практичного узагальнення теорії «системного підходу». Система економічної безпеки та її основні класифікаційні ознаки. Види функціонально-структурних складових економічної безпеки. Визначення складових економічної безпеки. Функціональна структура економічної безпеки національної економіки та характеристика її складових. Класифікація інституційних секторів національної економіки. Структурування системи економічної безпеки в просторово-регіональному вимірі. Категорія «загрози економічної безпеки національної економіки». Визначення загроз економічної безпеки національної економіки. Основні внутрішні та зовнішні загрози економічної безпеки України. Механізм регулювання забезпеченням економічної безпеки національної економіки України.

Тема 3. Методологія діагностування економічної безпеки. Обґрунтування індикаторів рівня економічної безпеки України.

Перелік показників, які визначають рівень економічної безпеки національної економіки. Інтегральний рівень економічної безпеки держави в цілому та інтегральних індексів за окремими сферами економіки. Методика оцінювання рівня економічної безпеки національної економіки Комісією ООН. Оцінювання складників економічної безпеки держави А. Сухорукова та Ю. Харазішвілі. Моделювання інтегрального індексу економічної безпеки з урахуванням узагальнених її функціональних складових. Суперечності існуючих алгоритмів оцінювання рівня економічної безпеки. Підходи до оцінювання та моделювання рівня економічної безпеки національної економіки. Знаходження інтегрального рівня економічної безпеки України. Характеристичні значення для кожного субіндексу економічної безпеки.

Тема 4. Методичні підходи до визначення економічної безпеки України.

Процедура визначення вагових коефіцієнтів. Методики визначення коефіцієнту компетентності. Методика оцінювання рівня економічної безпеки національної економіки.

Змістовий модуль 2.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗРОБЛЕННЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Тема 5. Аналіз економічної безпеки України та її регулювання на міждержавному рівні.

Алгоритм комплексного інтегрального оцінювання економічної безпеки. Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки національної економіки. Основні економічні та комплексні рейтинг-

системи. Індекс глобальної конкурентоспроможності. Макроекономічна безпека країн ЄС та України. Групування країн-членів ЄС-28 та України за рівнем економічної безпеки.

Тема 6. Вплив глобалізації на економічну безпеку України. Економічна безпека України в умовах зовнішньоекономічної інтеграції.

Цивілізаційні протистояння. Групи глобальних проблем сучасності. Економічна глобалізація. Фактори негативного впливу економічної глобалізації на розвиток економічних систем. Перевагами глобалізації та факторами позитивного впливу на економічну безпеку. Вплив економічної глобалізації на рівень економічного зростання України. Оцінювання зовнішньоекономічної безпеки. Ключові проблеми зовнішньоекономічної безпеки України.

Тема 7. Чинники секторально-галузевого та регіонального регулювання економічної безпеки України.

Структура валової доданої вартості. Диференціація у секторально-галузевому аспекті. Інноваційна компонента. Організаційна компонента. Частка регіонів у формуванні ВВП України. Оцінювання рівня макроекономічної безпеки за рівнем ВРП на душу населення. Структура міжбюджетних трансфертів у доходах місцевих бюджетів України. Структура міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам. Динаміка надходжень податку із доходів фізичних осіб. Динаміка основних показників економічної безпеки на регіональних рівнях.

Тема 8. Вплив фінансових регуляторів на забезпечення економічної безпеки України.

Загальні та оціночні показники, які характеризують рівень банківської безпеки України. Тренди розвитку грошово-кредитного та валютних ринків. Залежність макроекономічних показників. Бюджетно-податкова та боргова безпека. Зовнішньоекономічна безпека.

Тема 9. Трансформація державної політики економічної безпеки України.

Державні імперативи зовнішньої економічної безпеки. Державні імперативи внутрішньої економічної безпеки. Стратегічні імперативи державної політики економічної безпеки. Методи, засоби, важелі та інструменти реалізації державної політики економічної безпеки України. Загрози в умовах глобалізації та внутрішньої політико-економічної нестабільності. Економічні і соціальні вигоди України. Регуляторний механізм забезпечення економічної безпеки національної економіки.

Тема 10. Стратегічні пріоритети створення безпекового економічного середовища України в умовах глобалізації.

Стратегічні пріоритети зі створення безпекового зовнішньоекономічного середовища. Стратегічні пріоритети зі створення продовольчої безпеки. Стратегічні пріоритети зі створення безпекового соціально-демографічного середовища. Стратегічні пріоритети зі створення безпекового фінансового середовища. Стратегічні пріоритети зі створення інвестиційного середовища. Стратегічні пріоритети зі створення безпекового виробничого середовища.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Еволюція наукових поглядів на проблему економічної безпеки. Сучасне розуміння сутності економічної безпеки України та роль регуляторних засад у її забезпеченні.	2	1
2	Тема 2. Структурні компоненти економічної безпеки та їх функції. Систематизація загроз та регуляторні засади економічної безпеки України.	2	-
3	Тема 3. Методологія діагностування економічної безпеки. Обґрунтування індикаторів рівня економічної безпеки України.	2	1
4	Тема 4. Методичні підходи до визначення економічної безпеки України.	4	1
5	Тема 5. Аналіз економічної безпеки України та її регулювання на міждержавному рівні.	1	-
6	Тема 6. Вплив глобалізації на економічну безпеку України. Економічна безпека України в умовах зовнішньоекономічної інтеграції.	1	1
7	Тема 7. Чинники секторально-галузевого та регіонального регулювання економічної безпеки України.	2	1
8	Тема 8. Вплив фінансових регуляторів на забезпечення економічної безпеки України.	2	1
9	Тема 9. Трансформація державної політики економічної безпеки України.	2	-
10	Тема 10. Стратегічні пріоритети створення безпекового економічного середовища України в умовах глобалізації.	2	-
Усього годин		20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Еволюція наукових поглядів на проблему економічної безпеки. Сучасне розуміння сутності економічної безпеки України та роль регуляторних засад у її забезпеченні.	2	-
2	Тема 2. Структурні компоненти економічної безпеки та їх функції. Систематизація загроз та регуляторні засади економічної безпеки України.	2	-
3	Тема 3. Методологія діагностування економічної безпеки. Обґрунтування індикаторів рівня економічної безпеки України.	2	1
4	Тема 4. Методичні підходи до визначення економічної безпеки України.	4	1
5	Тема 5. Аналіз економічної безпеки України та її регулювання на міждержавному рівні.	2	1
6	Тема 6. Вплив глобалізації на економічну безпеку України. Економічна безпека України в умовах зовнішньоекономічної інтеграції.	2	1

7	Тема 7. Чинники секторально-галузевого та регіонального регулювання економічної безпеки України.	2	-
8	Тема 8. Вплив фінансових регуляторів на забезпечення економічної безпеки України.	2	-
9	Тема 9. Трансформація державної політики економічної безпеки України.	1	-
10	Тема 10. Стратегічні пріоритети створення безпекового економічного середовища України в умовах глобалізації.	1	-
Усього годин		20	4

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин			

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Еволюція наукових поглядів на проблему економічної безпеки. Сучасне розуміння сутності економічної безпеки України та роль регуляторних засад у її забезпеченні.	10	12
2	Тема 2. Структурні компоненти економічної безпеки та їх функції. Систематизація загроз та регуляторні засади економічної безпеки України.	10	12
3	Тема 3. Методологія діагностування економічної безпеки. Обґрунтування індикаторів рівня економічної безпеки України.	10	13
4	Тема 4. Методичні підходи до визначення економічної безпеки України.	10	13
5	Тема 5. Аналіз економічної безпеки України та її регулювання на міждержавному рівні.	6	10
6	Тема 6. Вплив глобалізації на економічну безпеку України. Економічна безпека України в умовах зовнішньоекономічної інтеграції.	6	10
7	Тема 7. Чинники секторально-галузевого та регіонального регулювання економічної безпеки України.	6	10
8	Тема 8. Вплив фінансових регуляторів на забезпечення економічної безпеки України.	6	10
9	Тема 9. Трансформація державної політики економічної безпеки України.	8	10
10.	Тема 10. Стратегічні пріоритети створення безпекового економічного середовища України в умовах глобалізації.	8	10
Усього годин		80	110

11. Завдання для самостійної роботи

1. Ідентифікація об'єктів економічної безпеки.
2. Національні економічні інтереси.
3. Внутрішні та зовнішні загрози економічній безпеці.
4. Критерії економічної безпеки, індикатори економічної безпеки та їх порогові рівні.
5. Розбудова ринкових регуляторів економіки як засіб забезпечення економічної безпеки: внутрішній ринок, грошово-кредитна система, інститути нагромадження та інвестування, ринкова інфраструктура, законодавче забезпечення ринкових відносин, ефективність бюджетного процесу, фондовий ринок, антимонопольне регулювання, ефективність

використання державної власності, аграрна реформа.

6. Ефективність системи управління економікою як умова забезпечення економічної безпеки: законодавче забезпечення господарського механізму, державне регулювання економіки, економічна ефективність прийнятих законів, державні економічні програми, вільні економічні зони, транспортні коридори.

7. Інструменти та методологія забезпечення макроекономічної стабільності та сталого розвитку, система забезпечення економічної безпеки та її інститути (економічний аспект).

8. Фінансова безпека та вплив на неї чинників грошово-кредитної політики, політики запозичень, валютного регулювання, фіскальної сфери та податкової політики, інфляційних процесів та антиінфляційної політики, державного регулювання цін. динаміки платіжного балансу, внутрішнього і зовнішнього державною боргу.

9. Соціальні аспекти економічної безпеки: політика доходів, реформування заробітної плати, пенсійна реформа, зменшення диференціації грошових доходів та подолання бідності, формування «середньою» класу, відтворення й розвиток соціальної сфери, політика на ринку праці та зниження безробіття.

10. Стан та проблеми забезпечення ресурсної безпеки: енергетична безпека, проблеми забезпечення мінеральною сировиною, продовольча безпека, екологічні аспекти економічної безпеки.

11. Трудоресурсні аспекти економічної безпеки: демографічні чинники, внутрішня та зовнішня трудова міграція, розподіл економічно активного населення між секторами економіки. Якість робочої сили, структурні аспекти її пропозиції, продуктивність праці та стимулювання до продуктивної праці.

12. Тінізація економіки як загроза економічній безпеці: форми і методи тінізації економічних відносин і економічної злочинності та засоби їх зменшення, проблеми тіньової зайнятості, засоби і методики легалізації тіньових доходів та капіталу, економічні аспекти поширення корупції та протидії їй.

13. Воєнно-економічна безпека: оборонний бюджет, економічна реформа Збройних сил.

14. Економічні аспекти конверсії, економічні проблеми розвитку та впровадження технологій подвійного призначення та створення стійкого національного оборонно-промислового комплексу, економічні аспекти експорту зброї, економічні аспекти формування мобілізаційних та стратегічних резервів.

15. Технологічна безпека в контексті розвитку науково-технічного потенціалу держави, розбудови інноваційної економіки та здійснення інноваційної політики держави, зміцнення критичних технологій, підвищення самозабезпечення в ключових технологіях цивільного та воєнного виробництва та розвитку вищих технологічних укладів.

16. Поширення ресурсо-енергозбережних технологій.

17. Обґрунтування пріоритетів державної підтримки науки і техніки в контексті зміцнення технологічної безпеки.

18. Замкнутість технологічних циклів, етап інфраструктури, міжгалузеві пропорції, відтворення основного капіталу і їхній вплив на економічну безпеку.

19. Чинники впливу на зовнішньоекономічну безпеку: економічні проблеми і загрози глобалізації, форми і способи інтеграції національної економіки у світову, ефективність імпортно-експортних відносин. їхня структура, регіональні пріоритети, проблеми диверсифікації ринків збуту, науково-технічні та виробничо-структурні пріоритети розвитку експортного потенціалу, критичний імпорт, імпортозаміщення.

20. Міжнародні потоки капіталів, зокрема пряме іноземне інвестування.

21. Проблеми конкурентоспроможності вітчизняної продукції та її забезпечення.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційованого заліку)

1. Категоріальне трактування сутності економічної безпеки національної економіки.
2. Основні підходи до визначення категорії економічної безпеки національної економіки.
3. Розкриття змісту категорії «економічна безпека» в розрізі основних економічних наукових течій.

4. Роль економічної безпеки у системі національної безпеки.
5. Специфічні особливостей, які характерні для визначення категорії економічна безпека національної економіки.
6. Методи державного регулювання економіки.
7. Регуляторна політика у сфері забезпечення економічної безпеки національної економіки.
8. Чинники регуляторної політики у сфері забезпечення економічної безпеки національної економіки.
9. Напрями вдосконалення регуляторних засад державної політики в Україні. Засади державної регуляторної політики.
10. Безпекове економічне середовище.
11. Переваги та можливості практичного узагальнення теорії «системного підходу».
12. Система економічної безпеки та її основні класифікаційні ознаки.
13. Види функціонально-структурних складових економічної безпеки.
14. Визначення складових економічної безпеки.
15. Функціональна структура економічної безпеки національної економіки та характеристика її складових.
16. Класифікація інституційних секторів національної економіки.
17. Структурування системи економічної безпеки в просторово-регіональному вимірі.
18. Категорія «загрози економічної безпеки національної економіки».
19. Визначення загроз економічної безпеки національної економіки.
20. Основні внутрішні та зовнішні загрози економічної безпеки України.
21. Механізм регулювання забезпеченням економічної безпеки національної економіки України.
22. Перелік показників, які визначають рівень економічної безпеки національної економіки.
23. Інтегральний рівень економічної безпеки держави в цілому та інтегральних індексів за окремими сферами економіки.
24. Методика оцінювання рівня економічної безпеки національної економіки Комісією ООН.
25. Оцінювання складників економічної безпеки держави А. Сухорукова та Ю. Харазішвілі.
26. Моделювання інтегрального індексу економічної безпеки з урахуванням узагальнених її функціональних складових.
27. Суперечності існуючих алгоритмів оцінювання рівня економічної безпеки.
28. Підходи до оцінювання та моделювання рівня економічної безпеки національної економіки.
29. Знаходження інтегрального рівня економічної безпеки України.
30. Характеристичні значення для кожного субіндексу економічної безпеки.
31. Процедура визначення вагових коефіцієнтів.
32. Методики визначення коефіцієнту компетентності.
33. Методика оцінювання рівня економічної безпеки національної економіки.
34. Алгоритм комплексного інтегрального оцінювання економічної безпеки.
35. Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки національної економіки.
36. Основні економічні та комплексні рейтинг-системи.
37. Індекс глобальної конкурентоспроможності.
38. Макроекономічна безпека країн ЄС та України.
39. Групування країн-членів ЄС-28 та України за рівнем економічної безпеки.
40. Цивілізаційні протистояння.
41. Групи глобальних проблем сучасності. Економічна глобалізація.
42. Фактори негативного впливу економічної глобалізації на розвиток економічних систем.
43. Перевагами глобалізації та факторами позитивного впливу на економічну безпеку.
44. Вплив економічної глобалізації на рівень економічного зростання України.
45. Оцінювання зовнішньоекономічної безпеки.
46. Ключові проблеми зовнішньоекономічної безпеки України.
47. Структура валової доданої вартості.
48. Диференціація у секторально-галузевому аспекті.
49. Інноваційна компонента. Організаційна компонента.
50. Частка регіонів у формуванні ВВП України.

51. Оцінювання рівня макроекономічної безпеки за рівнем ВРП на душу населення.
52. Структура міжбюджетних трансфертів у доходах місцевих бюджетів України.
53. Структура міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам.
54. Динаміка надходжень податку із доходів фізичних осіб.
55. Динаміка основних показників економічної безпеки на регіональних рівнях.
56. Загальні та оціночні показники, які характеризують рівень банківської безпеки України.
57. Тренди розвитку грошово-кредитного та валютних ринків.
58. Залежність макроекономічних показників.
59. Бюджетно-податкова та боргова безпека. Зовнішньоекономічна безпека.
60. Державні імперативи зовнішньої економічної безпеки.
61. Державні імперативи внутрішньої економічної безпеки. Стратегічні імперативи державної політики економічної безпеки.
62. Методи, засоби, важелі та інструменти реалізації державної політики економічної безпеки України.
63. Загрози в умовах глобалізації та внутрішньої політико-економічної нестабільності.
64. Економічні і соціальні вигоди України.
65. Регуляторний механізм забезпечення економічної безпеки національної економіки.
66. Стратегічні пріоритети зі створення безпекового зовнішньоекономічного середовища.
67. Стратегічні пріоритети зі створення продовольчої безпеки.
68. Стратегічні пріоритети зі створення безпекового соціально-демографічного середовища.
69. Стратегічні пріоритети зі створення безпекового фінансового середовища.
70. Стратегічні пріоритети зі створення інвестиційного середовища.
71. Стратегічні пріоритети зі створення безпекового виробничого середовища.

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Економічна безпека України» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, фронтального опитування, доповідей, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних завдань тощо.*

- для модульного контролю у вигляді: *письмової відповіді (теоретичні питання, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

- для підсумкового контролю у вигляді *диференційованого заліку у формі письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Економічна безпека України» є підсумковий контроль – диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного, модульного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Економічна безпека України» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Модульний контроль

Навчальна дисципліна «Економічна безпека України» передбачає виконання двох модульних контрольних робіт. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Економічна безпека України» оцінюється в **10 балів**. Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає **20 балів**.

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі набрання ним за результатами поточного та модульного контролю не менше **20 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння (змістового модуля) навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційований залік з початкової дисципліни «Економічна безпека України» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60										Самостійна робота	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	40	100
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Модульний контроль 1 - 10				Модульний контроль 2 - 10								

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Економічна безпека України» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;

- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Тимошенко О. В. *Економічна безпека національної економіки в умовах глобалізації* : монографія / О. В. Тимошенко. – Київ: ТОВ «Наш Формат», 2016. – 384 с.
2. Єрохін С. А. *Структура безробіття в посткризовий період: національний аспект // Інституціональний вектор економічного розвитку: збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 7 (1). – С. 158 – 169*
3. Erokhin S. A. *General theory of development and structural transformation of national economy / S.A. Erokhin // Економічний вісник Національного гірничого університету. - 2014. - № 3(47) – С. 17 - 25.*
4. Єрохін С.А., Костюк В.Р., Чередніченко Ю.В., Єрмошенко М.М., Єфіменко Т.І. *Боргова стійкість державних фінансів: моногр. / М.М.Єрмошенко, Т.І.Єфіменко та ін. – К.: ДННУ «Академія фін.управління», 2014. – 712 с.*
5. Штангрет А. М. *Зовнішньоекономічна безпека України: суть та ключові загрози / А. М. Штангрет, М. М. Караїм // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – № 3. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/archives>*

Допоміжна

6. Горбулін, В. П., & Даник, Ю. Г. (2020). *Національна безпека України: фокус пріоритетів в умовах пандемії. Вісник НАН України.*
7. національної безпеки України, С. (2020). *Безпека людини–безпека країни. Указ Президента України від, 14, 3922020-35037.*
8. Smolianiuk, V. F. (2018). *Системні засади національної безпеки України. ВІСНИК НУ" ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО". СЕРІЯ: ФІЛОСОФІЯ, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА, ПОЛІТОЛОГІЯ, СОЦІОЛОГІЯ, 37(2), 107-126.*
9. Smolianiuk, V. F. (2018). *Системні засади національної безпеки України. ВІСНИК НУ" ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО". СЕРІЯ: ФІЛОСОФІЯ, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА, ПОЛІТОЛОГІЯ, СОЦІОЛОГІЯ, 37(2), 107-126.*
10. Утенкова, К. О. (2019). *Економічна безпека як складова національної безпеки України. Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна. Серія: Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм, (9), 133-144.*
11. Гаврильців, М. Т. (2020). *Інформаційна безпека держави у системі національної безпеки України.*
12. Гбур, З. В. (2017). *Економічна безпека як одна зі складових забезпечення національної безпеки України на сучасному етапі. Інвестиції: практика та досвід, (18), 81-86.*
13. Медвідь, Ф. М. (2017). *Національна безпека і національні інтереси України в глобалізованому світі. Вісник Львівського університету. Серія історична, 245-253.*
14. Аванесова, Н. Е., & Сергієнко, Ю. І. (2019). *Концепція економічної безпеки в системі національної безпеки держави. Вісник економіки транспорту і промисловості, (68).*
15. Рубан, А. В. (2019). *Державне управління у сфері національної безпеки України (Doctoral dissertation, дис.... канд. держ. упр.: 25.00. 05/Національний університет цивільного захисту України, Харків).*
16. Ядуха, С. Й., & Лисак, О. М. (2018). *Національна безпека України. Її основні аспекти, принципи та загрози. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки, (5 (1)), 131-136.* Рубан, А. В. (2019). *Розвиток державної політики щодо забезпечення національної безпеки.*
17. Савицький, В. Т. (2017). *Інформаційна безпека в системі національної безпеки України. Університетські наукові записки, (2), 195-207.*

18. Тимошенко, О. В., & Коцюбівська, К. І. (2018). РЕГУЛЮВАННЯ РІВНЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ. *ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В КУЛЬТУРІ, МИСТЕЦТВІ, ОСВІТІ, НАУЦІ, ЕКОНОМІЦІ ТА ПРАВІ*.

19. Прокопенко, Н. С., & Тимошенко, А. О. (2017). Забезпечення фіскальної безпеки держави в умовах євроінтеграції. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки*, (27 (3)), 72-77.

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua

Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua

Національний банк України www.bank.gov.ua

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua

Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ» www.ukrdzi.com

Національні науково-дослідні інститути та центри

Національний інститут стратегічних досліджень www.niss.gov.ua

Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова www.uceps.org

Інститут економічних досліджень і політичних консультацій www.ier.kiev.ua

База українського законодавства в Інтернет www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbu.gov.ua

Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаніка www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund) www.imf.org

Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization) www.un.org

Світова організація торгівлі (СОТ) (The World Trade Organization) www.wto.org

Група Світового банку (The World Bank Group) www.worldbank.org

Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development) www.worldbank.org/ibrd

Органи статистики

Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua

U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov

Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov

U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov

U.S. Department of Commerce www.doc.gov

National Bureau of Economic Research www.nber.org

Investment Company Institute www.ici.org

Joint Economic Committee www.house.gov

Statistics Canada www.statcan.ca

U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk

Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp

German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de

